

Horváth János

A Belső-somogyi kistérség művészete

Napjainkban újfajta szerveződéssel létrejött kiállítások és egyéb kulturális rendezvények születnek magyarországi falvakban, ahol mindeddig nem láthattunk hasonlót. Az Európai Unió égisze alatt történik a kistérségek felzárkóztatásának programja.

A kistérségek, települések vonzóvá tétele a felnövekvő generációk számára, a szűkebb pátria megtartó erejének növelése nem lehetséges a közösségi értékek ápolása, a hátrányos helyzetű térségek és rétegek kulturális esélyegyenlőségének javítása, a képzett emberi erőforrás fejlesztése nélkül. A fejlesztéshez

(Bárdudvarnok – Kaposszentbenedek, Református templom és Református Iskola)

kistérségi szintű kulturális szakmai érdekegyeztető fórumra, kistérségi szolgáltató rendszerek kialakítására, korszerű intézményekre, közösségi terekre, színvonalas programokra és szolgáltatásokra, ágazaton belüli, folyamatosan együttműködő kulturális szakemberekre van szükség. A helyi önkormányzatok, kistérségi társulások által megvalósuló, uniós forrásból finanszírozott fejlesztések érezhetően hozzájárulnak egy-egy térség fejlődéséhez, felzárkóztatásához, az ott élők életminőségének javulásához. Pályázni lehet egy vagy több helyi önkormányzatnak, vagy önkormányzati

társulásnak közösen benyújtott és támogatott projekttel. Az a feltétel, hogy az uniós forrásból támogatott projekt összességében hatással legyen az adott kistérség egészére, továbbá összhangban legyen a kistérség fejlesztési koncepciójával, célkitűzéseivel.

Ez alkalommal a következő települések fogtak össze: Bárdudvarnok, Csököly, Gige, Kadarkút, Kaposmérő, Kiskorpád és Mike.

Kistérségi Kulturális találkozó címmel 2009. augusztus 16-tól 23-ig képzőművészeti kiállításokból, zenei, irodalmi előadásokból, színházi produkciókból álló rendezvénysorozat zajlott le.

A kiállítás szervezője és rendezője Andor István iparművész.

A kiállítások három témakört öleltek fel:

1. A kistérség műemlékei, az épített örökség – műemlék épületek
2. A kistérség klasszikusai- az ott született és ott élt hírességek
3. A kistérség alkotói – a helyi képzőművészek, iparművészek, építész tervezők

Az épített örökség című kiállítás helyszíne a kaposszentbenedeki Református templom. A sorolt települések legbecsesebb templomait, lakóházait és köztéren álló szobraikat megőrkítő, kilenc darabból álló fényképes tablósor a kiállítás. Somogy megye műemléki kataszterének és a 2002-ben megjelent Deák Varga Dénes: Somogy kápolnáinak című könyv felhasználásával állították össze a rendezők egy-egy jól megszerkesztett tablót, Kadarkútról és Mikéről hármat is.

A köztudatban Somogy megye műemlékben szegényes. Ez a kép a megye történelmének sajátos alakulásával függ össze: az évszázados pusztulások, elhanyagolás és a késve jött ráébredés a megmentésre. Nem maradhatott fenn egyetlen olyan építmény sem, amely regények, hősköltelemek által a nemzeti tudatba vésődött volna. Ami most még megmaradt és műemléki felújításra szorul a Belső-somogyi kistérségben, arra a kiállítás felhívja a közfigyelmet. Egy máris folyó értékmentő, felújítási programadó ez a kiállítás.

Mikén szép állagmegóvási eredményeket dokumentálnak a képek. Gazdagok a 19. századvégi szobrokban. A klasszicista stílusú grófi kastély nemrég magántulajdonba került, s műemléki védelem alatt áll, akárcsak a Szent Vendel szobor és a régi magtár. A Somssich mauzóleumot egy kis tó partján gróf Somssich Imre építtette 1867-ben, a húszévesen elhunyt fia, Pongrác síremlékéül. Sok részletet ismertető fényképet állítottak ki róla.

Kadarkút nevezetessége a vótapusztai kastélyépület és a klasszicista stílusú, 1830-ban épült római katolikus templom, amelynek a berendezése is klasszicista. A Hősök terén oroszán szobros világháborús emlékmű áll.

Hosszú ideig Kadarkúton élt két híres fafaragó művész: Kapoli Antal és Varga János. A községben született Jálics Ernő szobrász (1895-1964). Ugyancsak a településen született és élt Stadler József amatőr szobrász, aki mintegy 60 portrét készített helyi emberekről. E portrék jelentős része az iskola helyiségeit díszíti.

Kaposmérőn a katolikus templomot egyhajós, félkör alakú szentélyvel, sekrestyével, késő barokk stílusban építtette 1785-ben a Gaál-család. Az 1787-ben épült református templomot 1905-ben felújították.

Kiskorpádon az érdekes boltozású Kapotsfy sírkápolna kiált megmentésért. A falutól délnyugatra, külterületen, magányosan áll, építészeti értékeivel még így romosan is döbbenetes hatást kelt. A bejárat feletti márványtábla felirata: „MARIÆ / UXORI ET MATRI OPTIMÆ / BEGENIES / MCMOV” – azaz: Máriának, a legjobb feleségnek és anyának háliból. A kissé furcsán írt évszám a kápolna építésének éve. Megjegyzendő, hogy „begenies” szó a latinban nincs, itt „benegnies”-nek kell állni. A második világháború előtt a falu katolikus hívei ide jártak misére. A hadi események során megsérült kápolnát a háború után kifosztották.

Idézet: Deák Varga Dénes: Somogy kápolnáinak című, 2002-ben megjelent könyvéből: „Késő barokk református temploma 1789-ben épült. Belül falazott szószerk található a XVIII. század végéről. 20. század eleji források említést tesznek gőzmalomról, cement- és cserépgyárról.”

Csökölyben egykor a fehér gyászviselet híres. 1798 áprilisában a községben lakott Csokonai Vitéz Mihály Kis Bálint lelkésznel. Megbetegedett, és hetekig ágyban feküdt. Műemlék jellegű, szép népi építkezésű lakóházak állnak a Dózsa György utcában. 1757-60 között épült barokk stílusban a római katolikus templom és a plébániaház.

Gige református temploma az egyik legrégebbi a környéken, 1778-ban épült. Többszöri felújítása során és a műemléki feltárások során sírokat találtak, valamint a tornyon egyebek mellett egy héber nyelvű faragott kőtáblára bukkantak. A Rákóczi utcában két lakóház is műemlék jellegű.

Bárdudvarnok kaposszentbenedeki falurészében található a műemlék jellegű református templom. Az 1825-ben épült, klasszicista stílusú épület homlokzati részén gúlisasakos torony emelkedik. A Szent Benedek Rendi Nővérek kolostora mellett egy Árpád-kori kis templom alapjaira épült 1778-ban a műemlék jellegű katolikus templom.

A Református Iskola régóta üresen álló osztálytermében egy látványosan megrendezett képző- és iparművészeti kiállítás van. Az előtérbe lépve két klasszikussá vált művész dokumentumtáblái fogadnak: Kozma Lajos iparművész, grafikus és építészé, valamint Jálics Ernő szobrászművészé. A nagyterem falán festmények, réz domborművek, tablók sorakoznak, a térben szobrokkal,

kerámiákkal, üvegalkotásokkal berendezett vitrinek állnak.

Jályics Ernő Kadarkúton született 1895-ben, kántortanító fiaként. Négy gimnázium és a tanítóképző elvégzése után Sárdon tanított. Ezután ment a képzőművészeti főiskolára, ahol Radnai Béla és Sidló Ferenc tanítványa volt. Mestere mellett tanársegédként is működött. 1928-tól 1930-ig a római Collegium Hungaricum ösztöndíjasa volt. Korai kispasztikáit a toszkán szobrászati emlékek inspirálták. 1925-től kiállító művész. 1930-ban és 1938-ban szerepelt a Velencei Biennálén. Aktokat, portrékat, egyéni látásmódról tanúskodó, a római iskola klasszicizáló stílusművészetét hordozó köztéri szobrokat és emlékműveket készített. Kései kompozícióin gótikus hatás érződik. A kaposvári díszes Reichardt síremlék és az 1932-ben készült első világháborús emlékmű, a somogyi 44-es gyalogezred oroszállással küzdő férfi szobra az ő alkotása. Későbbi művei közül való a Goldberger Textilművek étkezdéjének domborműve, a csongrádi iskola részére készített Földgömböt tartó nő című szobra, Korányi Frigyes és Robert Koch portréja a csákvári tbc-intézetben (1964). Erőteljes kompozíciójú műveit a sommázott formázás jellemzi. Az egyházművészet terén is tevékenykedett. Önértékelési vívódása miatt 1964-ben Budapesten vetett véget életének. Jályics Ernő kultuszát a nevét felvett kadarkúti iskola ápolja. A kiállításon négy gipsz szobra szerepel. Kiemelkedő a Szélviharban álló asszony című kispasztika. Érdekes mód nem a sorolt római iskolás stílusjegy, hanem a Medgyessy Ferenc által képviselt tömör, zömök, erőteljes duzzadó archaizálás jellemzi.

Kozma Lajos a környék legrangosabb, legismertebb klasszikusa. Sokoldalú, szinte univerzális alkotó tehetség volt. 1884-ben született Kiskorpadon szegénygazdálkodó családban. Az elemi iskolát Kaposváron, a gimnáziumot Győrben végezte. Öccse, Kozma Sándor Kaposváron lett képerkeskedő. Kozma Lajos építészmérnöki tanulmánya közben kezdett grafikával foglalkozni. Ismerte a somogyi pásztorművészetet. A népi díszítő motívumok új, egyéni módon jelentek meg grafikáin. Linóleummetszeteket és tusrajzokat készített. A magyar könyvművészet megújulása nem kis mértékben az ő nevéhez fűződik. A gyomai Kner Nyomda részére fejléceket, díszítéseket, szigneteket tervezett. A népművészet társította a bécsi szecesszióval. Jó kapcsolatban állt Rippl-Rónai Józseffel, Ady Endrével pedig Párizsban került barátságba. 1913-ban a modern lakásművészet szolgálatában megalakította a Budapesti Műhelyt. Ugyanekkor lett a fővárosi Iparrajziskola tanára. A Tanácsköztársaság idején a Művészeti Direktórium tagja volt, s kinevezték az akkor felállított lakásművészeti tanszék műegyetemi tanárává. 1925-ben nagy állami aranyéremmel tüntették ki iparművészeti munkásságáért. Bútorokat is tervezett. A „Kozma-barokként” bevonult szekrények, székek jellemzője bizonyos barokk formák ötvözete magyaros és

későszecessziós elemekkel. Építészként Lajta Béla mellett kezdett dolgozni. A Bauhaus-eszmék funkcionista modernizmusának elterjesztőjeként vált híressé és közkedvelt építész-tervezővé. A két világháború közötti nagypolgárság villaépítkezésében kapott jelentős szerepet. 1945-ben kinevezték az Iparművészeti Főiskola igazgatójává. Akkor már nagyobb mérnöki megbízásokat is kapott, de nem maradt ideje kivitelezetni. 1948-ban Budapesten meghalt.

Goszthony Mária festőművész és keramikus 1893-ban született Bárdibükkön. A hosszú élete során megélt történelmi fordulatok révén legendás személyiséggé vált. Apja, mint budapesti ügyvéd, Bárdibükkön ezer holdas birtokot műveltetett. Anyja zongorista, előadóművész, Dohnányi Ernő tanítványa volt. A kastélyukban rendezett koncertek szereplője volt a Waldbauer-Kerpely vonósnégyes Bartók Bélával. Goszthony Mária 1913-ban Münchenben kezdte festészeti tanulmányait. Gondolkodására hatással volt a Vasárnapi Kör nevű magyar progresszív idealista társaság. Tanult a Rippl-Rónai és Kernstok vezette képzőművészeti szabadiskolában. Az 1919-ben Kernstok Károly irányítása alatt létesült nyergesújfalu nyári művésztelepen alkotó- és szervezőmunkát végzett. Akkori művein Kernstok progresszív stílusát érződik. A Tanácsköztársaság bukása után az üldözött KMP-vezetők illegális összekötője volt. 1920-ban emigrációba kényszerült. Az osztrák Alpokban, Villachban festett egy éven át, majd Olaszországba utazott. Firenzében rézkarcoló tanfolyamot végzett. A Római Képzőművészeti Akadémiát 1932-ben végezte el. Rómában élő honfitársnője, Jozipovich Ida ösztönzésére keramikakészítést tanult. A nagy reneszánsz hagyományokat folytató faenzai és derutai műhelyeket látogatták. 1934-ben Salernoban elvégeztek egy keramikus tanfolyamot. Ezzel egyidőben Mária templomi freskókat festett Assisiben, Varesében, Rómában, a csehországi Kocsorban és Veszprémben. 1923-ban assisi-mintára kápolnát építtetett a bárdibükki parkba, és freskóval díszítette. A pápa búcsúhellyé nyilvánította a kápolnát.

Goszthony Mária 1935-ben kerámia égetőkemencét építtet Bárdibükkön, melyet barátnőjével és unokatestvérével hármasan működtettek „Fiorenza Műhely” néven. Funkcionális jellegű, polgári igényeket szolgáló étkezészetek, teás és kávészervizek, patikaedények voltak a termékeik. Díszítő motívum tekintetében Goszthony Mária kapcsolódott leginkább az olasz reneszánsz alkotásokhoz. Fehér önmázás alapra reneszánsz arcképek, virágos füzérek, madaras, halas, kis állatos vagy sajátos invenciójú táji részletek adták vissza az itáliai szellemiséget. Az 50-60-as években egyre kevesebb képet festett. A vidék derűs pillanatait megjelenítő akvarelljeiből vezette le a híressé vált kerámiamotívumát, a napraforgót.

A kerámia műhely általános stílusképe a klasszikus

Munkák a kiállításról

habán, a magyar fazekas és az itáliai reneszánsz hagyományok ötvözete. Goszthony Mária a kerámiában teljesítette ki alkotói tehetségét. Életművéből derűs harmónia, létszeretet árad. Végakarata szerint egykori otthonát a kerámiaművészet folytatására szánta. Biztosan nem venné rossz néven, hogy az újonnan megépült égetőkemencékben üvegolvasztást végző iparművészek létesítettek itt művésztelepet. A Nemzetközi Üvegszimpozium központjában, a Goszthony-kúriában állandó jellegű muzeális kiállításon Goszthony Mária Emlékszoba látogatható. A jelenlegi kiállításban álló vitrinben vázák, kaspók, alborellők képviselik művészetét.

Tibor László festőművész-rajztanár Nagybjomban született 1940-ben, s a szülőfalu iskolája nyugalmazott igazgatójaként hunyt el 2002-ben. A kaposvári Táncsics Gimnáziumban folytatott tanulmányai alatt látogatta a Balázs János képzőművészeti szakkör foglalkozásait. Kaposváron tanítóképzőt, majd Pécsen a tanárképző főiskolán végezte, földrajz-rajz szakon. 1975-től 1985-ig pedagógus művészek nyári művésztelepein alkotott. Rajztanári munkájának fontos része volt a tehetséggondozás. Anagybjomi amatőr-képzőművészek tábora szervezésében elévülhetetlen érdemeket szerzett. Az iskolai munka mellett lassan kibontakozó festői pályája lírai hangvétellű művészetet eredményezett. Tájébrázoló művészetének legfontosabb állomása Erdély. 1992 óta rendszeresen dolgozott a gyergyószárhegyi

művésztelepen. Figurális képeit dekoratív felületben szerveződő posztimpresszionizmus jellemzi. A meleg színek harmóniáját kereste. Legkedvesebb festőtechnikája az akvarell. Nagybjom kulturális életének meghatározó alakja volt. A nagybjomi Helytörténeti Múzeumban nyílt emlékszobában egy csokorra való alkotása látható. Most három áttetszően derűs akvarell képviseli őt.

Ungvári Judit 1949-ben született Kaposváron. Tanító- és tanárképző főiskolán, majd a Budapesti Műszaki Egyetem Színdinamikai Karán végzett. Bárdudvarnoki lakosként 1980-tól 1997-ig a kaposmérői általános iskolában rajztanárként dolgozott. Édesapja, Ungvári Károly, aki Kaposvár festészetében kiemelkedő rangra jutott a modern törekvései által, meghatározó lett képzőművészi szemléletében. Kiállított tájkompozíciója érdekes vallomás arról a zselici dombvidékről, melyben él Bárdudvarnokon. Stilizált formanyelven, élénk színekben tartott játékos, mégis megszerkesztett, kellően összefogott módon festett egy földi és egy égi tájat. Alul a kéklő domb belsejében mesészerű falukép rajzolódik ki. Felül égi fellegként futnak a hasonlóan szertelen házacsok.

Svenda István festőművész-rajztanár 1955-ben született Kaposváron. Csurgón járt általános iskolába, és Raksányi Lajos festőművész szakkörében szerezte a rajzi alapokat. Kaposvárra kerülve részt vett a Balázs János képzőművészeti szakkör óráin. Rajztanárként továbbtanulva középiskolai tanári diplomát szerzett

a Képzőművészeti Főiskolán. A kaposvári Munkácsy Mihály Gimnázium tanára. Olajfestményeinek sajátos arculatát történelmi távlatok keresésével éri el. Látomásos, lírai módon régi korok festményei, kivált a barokk világot idézi meg. Az emberszereplők a szentábrázolásokról megismert, korabeli kosztümöt viselnek és érdekes jelenetekben láthatók. Legközelebb talán az itáliai és spanyol barokk – Murillo – alkotásai állnak hozzá: tőlük kölcsönzi azt a misztikus hatást, amely az elmosásokban, rózsaszínes, meleg tónusokban visszatérően legfőbb jellemzője Svenda István képeinek. A misztikus atmoszféra mellett ugyanakkor a mezítelen test nagyon érzéki, pontosan megformált alakzatként is fontos számára.

Andor István üvegtervező iparművész Vácon született 1963-ban. A pécsi művészeti szakközépiskolában tett érettségi után keramikai szakmunkástanulónként szerzett szakképesítést. Felsőfokú tanulmányait a Magyar Iparművészeti Főiskola kerámia-, üveg-, porcelán szakán fejezte be 1989-ben. 1992-ben diplomát kapott a MIF Mesterképző Intézetében. 1993-1998-ig tanított a zalaegerszegi Ady Endre Művészeti Gimnáziumban, mint kerámia szaktanár. 1998-tól a Bárdibükki Nemzetközi Üveg Alkotótelep egyik vezetője. 1994-től a Nemzetközi Üveg Művészeti Alkotótelep gondnoka, majd 1998-tól vezetője. A kiállított alkotásai üvegplasztikák és ólomüveg ablakok. „Fény tör(tén)-és” I-II. címekekkel adja meg az öt érdeklő művészeti programot. Üvegjeinek fényáteresztő hatását fogja rendbe egyszer gömbalakzaton belül, másszor síkúvegen át. A térben mágikus, a síkban szakrális tulajdonságot öltenek a geometrikus alakzatok. Ólomablakainál kiemelten a kék színhatásokkal él. Kereszt alakban elrendezett, „rogyasztott” és festett síklapok közé prizmára csiszolt üvegeket komponál. Több helyen vannak építészeti munkái: térelválasztó üvegek, ólmozott, színes üvegcsiszolatokkal. 1998-ban készült Órimagyarósd Evangélikus temploma számára a „Luther rózsza”, a templomtorony körablakába festett ólmozott színes üvegből. 2007-ben egy kaposvári magánház részére Beiczter Judittal közösen készített színes, rogyasztott üveglakot csiszolatokkal.

Beiczter Judit keramikumművész 1961-ben született Budapesten. 1979-ben végzett a budapesti Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolában. Az Iparművészeti Főiskolán 1989-ben szerzett diplomát. 1992-ben a Mesterképző kecskeméti műtermében diplomázott. 1989 óta a kaposvári Zichy Mihály Iparművészeti Szakiskola kerámia szakán tanít.

1993 óta él Bárdudvarnokon, ahol a természet diktálta „ihletre” alkot. Az ott eltöltött évek alatt behatóan tanulmányozta Goszthony Mária kerámiaművészetét és abból kiindulva tervezésekre kezdett. Megalkotott egy különlegesen szép cserépkályha-típust és kandallót, melynek díszítőmotívumaiban alkalmazta a Fiorenza Műhely eredményeit. 2000-ben egy balatonygyöröki

nyaraló számára 1.8 m magas cserépkályhát készített. 2005-ben készítette Bárdudvarnokra, a Goszthony Kúria utcai homlokzati majolika falképét. Ennek lett a folytatása, hogy a kistérség számára művészeti arculattervi programmal állt elő. Más-más település művészeti hagyományát megjelenítő szándékkal, utcanév-táblákat és köztéri feliratokat tervezett homlokzati falra rakható kerámia lapokból. Szennán a református templom-mennyezet kazetta képi motívuma keretezi a házszámot. Kiskorpád esetében Kozma Lajos könyvgrafikáinak díszjele adja meg a keretet. Bárdibükki házain, ha majd megvalósul például az olyan felirat, hogy „Tiszta udvar, rendes ház”, természetesen Goszthony Mária kerámiáinak virágfüzereit ismerjük fel. Ez nagyon jó ötlet a helyi értékek megjelenítésére, hangsúlyozására. Reméljük, hogy a következő nyertes pályázattal megvalósítható lesz Beiczter Judit terve. Ettől a koncepciótól eltérő munkái is vannak. Kis vázakat és kávékészleteket, fali csempeket és üveglakokat készített sajátosan kifinomult, nőies ízléssel. Készleteinek fehér dominanciáját a kiterített, préselt virágok halvány, áttetsző motívumával dekorálja. Dabóczi József építész, ötvös Marosvásárhelyen született 1938-ban. Apja díszítőfestő iparművész volt, templomok kifestésén dolgozott. Apai nagyapjától faragni tanult. 1963-ban védte meg építészeti diplomatervét. 1968-tól a kaposvári Somogyterv-nél és a megyei tanácsnál dolgozott. 1991-től magántervező lett. Megtervezte 23 község rendezési tervét, megvalósult közel 35 középülete, többlakásos társasházak, óvodák, irodaházak, művelődési házak, öregotthonok, panziók, üzletek, ipari csarnokok, panelházak, orvosi rendelők, ravatalozók. A kaposújlaki templom az ő terve szerint épült, s a belső díszítésének kialakítását is ő végezte. A mérnöki munka mellett régóta készít rézdomborításokat. Kidolgozta egyéni forma- és motívumvilágát, s művészen kikalapálta. Művészetét meghatározó vonás a magyar népművészet motívum kincse, a magyar folklór és az ősi regék világa.

Grätz Antal építész, fafaragó 1962-ben született Pécsen, s középiskolai tanulmányai végéig ott élt. Építézmérnöki diplomát a Műegyetemen szerzett. Két esztendeig dolgozott Makovecz Imre műhelyében. 1990-ben Kaposvárra költözött, ahol a Kapostervnél helyezkedett el. Egyaránt tervezett faluházakat, homlokzat-felújításokat, bölényistállót és buszmegállókat, ravatalozókat, urnafalat, csakúgy, mint családi házakat – téglából és vályogból egyaránt. Terveinek kivitelezésében is részt vesz. Régebben igényesebb ácszerkezeti csomópontokat készített, ma jobbára homlokzati vakolathímekeket. 12 évig Bárdudvarnokon élt. Vallja az élő népi építészet létezését. Temetőkerítése áll Kaposmérón. Társtervezője: Nagy Zoltán. Különleges munkája egy lovas íjász családi háza és az Íjászpavilon Kaposmérón.

Sziklai Ákos építész 1963-ban született Bárdudvarnokon. Az építészeti egyetem befejezése után a Kós Károly

Enteriőr
a kiállításról

Egyesülés Vándoriskolájának hallgatójaként Keszthelyen, Pécsen, Kaposváron és Budapesten dolgozott. Épületei, szellemisége példázza az örökös keresést, a gondolatok folytonos megtisztításának igényét. A legapróbb szerkezeti részleteket is olyan gondal dolgozza ki, mint a régi mesterek. Munkái a legközvetlenebb emberi szükségleteket kielégítő terek, megragadó szépségű részletekkel, amelyek megszenteltté teszik a hétköznapi cselekvéseket is.

Nem hisz az olyan házak tökéletességében, amelyek rideg szerkezetük meztelen valóságát applikált elemek felragasztásával, burkolatokkal és vakolattal tüntetik el. Vallja, hogy a formák, arányok, színek és fények a fontosak. Továbbá az anyagok élő természetét kell az építésznek megismerni és természetes anyagokat használni.

Lukáts István 1974-ben született Kaposváron. Az általános iskolát Nagybajomban járta ki, Kaposváron a Táncsics Mihály Gimnáziumban érettségizett 1992-ben. 1997-től építézmérnök, 2001-től tervező szakmérnök. Tagja lett az Építész Mester Egyletnek. 2008-ig a Mesteriskola XIX. ciklusába járt. Munkahelye a Pécsépterv Stúdió Kft. Kiemelkedő munkája a Pálmajorban felépült kápolna. Így vall róla: Pálmajor település úgymond „együtcsás”, sík fekvés, amelynek közepén néhány méteres kiemelkedés, domb található. E domb környezetében található az iskola, orvosi rendelő és egy harangláb. A település hívi eddig az iskolában időszakosan megtartott misékre jártak. Az iskola szomszédságában a „domb” teteje a legmegfelelőbb helye tudott lenni az újonnan épülő kápolnának. A telek hossz tengelyében található egy 14 fából álló fasor, mely jól kihasználható adottságként, meghatározó irány. A kápolna tengelyes szervezésű, K-NY-i irányra szervezve.

A tervezéskor figyelembe vett szempontok:

- A meglévő fasor szervező szerepe
- A keresztény hitéhez méltó környezet létrehozása
- A település épített környezetének felemelése
- A környezetre jellemző építészeti eszközök, anyagok alkalmazása.

Az itt bemutatkozott építész vezérlő gondolata lehet Kozma Lajos vélekedése a magyar tradíciókról: „Sokan csak a népművészetben látják meg a magyar vonást, vannak, akik régi építészeti emlékeiben is érznek magyaros jelleget, sőt beszélnek magyar reneszánszról, magyar-román stílusról, magyar barokkról. Mi is az, ami magyar vonatkozású, magyaros jellegű a letűnt korok iparművészetében? Pásztorfaragás, himzések, kalotaszegi régi fejfák, templomtornyok,

templommennyezetek, régi kályhák, kancsók, céhjelvények, ládák, ékszerek, mézeskalácsminták, egységes képen néznek rájuk, s akárki csinálta őket, névtelen „népművész”, vagy ismert kézműves. A magyar tradíció nem jelenti, hogy azt csináljuk, amit már elődeink is megcsináltak! Kelet és Nyugat hídján állva a magunk keleti zamatát, vidékies frissességét, paraszti gögjét, díszítő készségünket forrasszuk össze a nyugat pallérozott tudásával. Nem nehéz újnak és modernnek lenni. Csak belső ösztönünkre kell hallgatnunk és nem szabad elfelejtenünk, hogy mire tanít a magyar tradíció,

mire vágyunk, mit akarunk. Üde, világos lakást, kevés de harmonikus színt, kevés de jó dísz. Szép profilok ereje többet ér, mint egy véka cifra dísz. Tiszta, egyszerű főformát. Nem kell aprólékos halmaza a formáknak. Hangsúlyozni azt a keveset, amivel hatni akarunk. Élje a maga életét: tetőtől talpig egységes legyen! Ahol elbírja: architektúrát, ahol kell: játékos könnyedséget. De mindig szerveset, dinamikusot, elevenet.” (Magyar Iparművészet, 1926.).

(2009. augusztus 16. – december 31.)

Enteriőr
a kiállításról

